

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการกำหนดความตั้งใจในการอ่านข้อความบนจอภาพคอมพิวเตอร์ ด้วยแถบกำกับข้อความ ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านต่ำ

สมมุติฐานในการวิจัย

เมื่อผู้เรียนได้รับการกำหนดความตั้งใจในการอ่านด้วยแถบกำกับข้อความบนจอภาพคอมพิวเตอร์แล้ว ผู้เรียนจะมีความเข้าใจในการอ่านเพิ่มมากขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนพญาไท สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน และกลุ่มศึกษานำร่อง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบความถนัดทางภาษา เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ
2. โปรแกรมออกแบบจอภาพในการอ่าน สำหรับเก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวอักษรที่ต้อง

ปรากฏบนจอภาพคอมพิวเตอร์

3. โปรแกรมบทเรียนฝึกเพิ่มความสามารถและความเข้าใจในการอ่าน เป็นโปรแกรมการอ่านซึ่งถูกกำหนดความตั้งใจในการอ่านด้วยแถบกำกับข้อความ

วิธีดำเนินการทดลอง

1. เตรียมสถานที่และเครื่องมือ ซึ่งผู้วิจัยจะจัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ และบรรจุโปรแกรม บทเรียนไว้พร้อม
2. ดำเนินการทดลอง
เมื่อกลุ่มทดลองเข้านั่งประจำที่ ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์รวมทั้งการใช้งานโปรแกรมบทเรียนจนกลุ่มทดลองทุกคนเข้าใจเป็นอย่างดี จึงให้กลุ่มทดลองเริ่มทำบทเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานแสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน
2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (Homogeneity of Variance) ด้วย F - test
3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน ด้วย t - test

สรุปผลการวิจัย

ผู้เรียนที่ได้รับและไม่ได้รับ การกำหนดความตั้งใจในการอ่าน ด้วยแถบกำกับข้อความ บนจอภาพคอมพิวเตอร์ มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

อภิปรายผลการทดลอง

ผู้เรียนที่ได้รับและไม่ได้รับ การกำหนดความตั้งใจในการอ่าน ด้วยแถบกำกับข้อความ บนจอภาพคอมพิวเตอร์ มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย โดยจากทฤษฎีและงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้กล่าวแล้วข้างต้น พบว่ามีหลายทฤษฎีและงานวิจัยที่กล่าวสนับสนุนในการเพิ่มความสามารถทางการอ่านให้กับผู้เรียนที่มีความสามารถทางการอ่านต่ำ แต่ก็มียางานวิจัยที่ได้รายงานผลการวิจัยไว้ซึ่งไม่เป็นไปตามทฤษฎีที่กล่าวไว้ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานตามทฤษฎีต่างๆ ทางด้านการอ่าน โดยผู้วิจัยมีความเชื่อว่าจะสามารถเพิ่มความสามารถทางการอ่านให้กับผู้เรียนที่มีความสามารถทางการอ่านต่ำได้ แต่จากผลการวิจัยที่ได้พบว่าไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ จากการศึกษาเพื่อหาคำตอบในการอธิบายผลการวิจัยนี้ พบว่ามีการศึกษาและทำการวิจัยในลักษณะเดียวกันนี้น้อยมาก ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าผลการวิจัยซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Paul J.B. & H. Custer W. (1986) ซึ่งทำการทดลองโดยการนำเสนอข้อความการอ่านบนจอภาพคอมพิวเตอร์ เป็นการเปรียบเทียบระหว่างการใช้แถบกำกับข้อความการอ่านและไม่ใช้แถบกำกับข้อความ ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในการใช้แถบกำกับข้อความและการไม่ใช้แถบกำกับข้อความในการอ่าน ซึ่งสาเหตุที่ทำให้ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยนั้น ผู้วิจัยเชื่อว่าอาจเกิดจากสาเหตุต่างๆ ดังนี้

1. แถบกำกับข้อความที่ใช้เป็นตัวกำหนดความตั้งใจในการอ่านในการวิจัยครั้งนี้ แม้จะถูกออกแบบให้เป็นตัวกำหนดความตั้งใจที่เหมาะสมโดยผู้วิจัยได้พยายามควบคุมตัวแปรต่างๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความตั้งใจในการอ่านของผู้เรียนแล้ว เช่น การกำหนดขนาดของสิ่งเร้า

การกำหนดสีของสิ่งเร้า การกำหนดปริมาณของสิ่งเร้า และการกำหนดการเคลื่อนไหวของสิ่งเร้า เป็นต้น แต่การกำหนดความตั้งใจในการอ่านลักษณะนี้อาจไม่ได้เป็นตัวกำหนดความตั้งใจตามที่ทฤษฎีกล่าวไว้ นั่นคือการกำหนดความตั้งใจในลักษณะนี้อาจส่งผลในทางตรงกันข้ามโดยที่ไม่ได้เป็นตัวกำหนดความตั้งใจในการอ่านที่แท้จริง ดังที่ Bender (1985) ได้กล่าวไว้ว่าสิ่งที่นำมากำหนดความตั้งใจ อาจส่งผลในทางตรงกันข้าม คือสามารถรบกวนทำให้ผู้เรียนไขว้เขวในการเรียนได้ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยได้

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นผู้เรียนที่มีความสามารถทางการอ่านต่ำอยู่แล้ว ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ ขบวนการในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ขาดความตั้งใจในการเรียนเท่าที่ควร ซึ่งทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนลดลง ดังที่ Goldstein & Dundon (1987) กล่าวว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ จะมีความยากลำบากในการที่จะกระตุ้นหรือรักษาระดับของความตั้งใจในการเรียนได้ตามที่ต้องการ ซึ่งก็สอดคล้องกับ CruickShank (1961) ซึ่งกล่าวว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ จะสามารถไขว้เขวในการเรียนรู้ได้ง่ายและมากกว่า ผู้เรียนอื่นๆ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยได้

3. โปรแกรมบทเรียนฝึกเพิ่มความสามารถและความเข้าใจในการอ่านที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ถูกกำหนดข้อความในการอ่านให้มีลักษณะแบบหน่วยความคิด (Thought Units) ซึ่งจากทฤษฎีที่กล่าวมาแล้วข้างต้น อาจเป็นการสนับสนุนการอ่านในลักษณะหน่วยความคิดนี้ในผู้เรียนทั่วไป โดยมีได้กำหนดวิธีการเฉพาะของกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถทางการอ่านต่ำ สนับสนุนคำกล่าวนี้โดยงานวิจัยของ Boucher (1986) ซึ่งทำการทดลองโดยใช้ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ 5 คนและผู้เรียนปกติ 5 คน มาทำการทดลองโดยให้อ่านข้อความแบบหน่วยความคิดและตอบคำถาม จากผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ จะใช้ระดับประสบการณ์ทางภาษาน้อยกว่า และมีความสามารถในการอ่านประโยคแบบหน่วยความคิดที่ซับซ้อนได้น้อยกว่าผู้เรียนปกติ

4. จากเนื้อเรื่องที่ให้อ่านในโปรแกรมบทเรียนฝึกเพิ่มความสามารถและความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งผู้วิจัยได้ควบคุมในปริมาณของข้อความที่เหมาะสมแล้วนั้น ประกอบด้วยเนื้อหาในการอ่านหลายจอภาพคอมพิวเตอร์ ซึ่งอาจเป็นไปได้ที่จะทำให้เกิดความสับสนในความจำของผู้เรียนระหว่างข้อความใหม่กับข้อความที่ผู้เรียนได้อ่านไปแล้ว นั่นคือข้อความใหม่ทำให้ผู้เรียนหลงลืมข้อความเก่านั่นเอง ซึ่งลักษณะเช่นนี้จะชัดเจนยิ่งขึ้นในผู้เรียน ที่มีความสามารถทางการเรียนและการอ่านต่ำ ดังที่ Brainerd, et. al (1986) ได้กล่าวว่า ปัญหาหลักของผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนและการอ่านต่ำ คือการเรียกคืนข้อมูลต่างๆ ที่ได้เรียนไปแล้วคืนจากความทรงจำของผู้เรียนเอง ซึ่งผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนและการอ่าน ต่ำ จะมีความสามารถที่จำกัดในการจัดเก็บและเรียกคืนข้อมูลต่างๆ จากความจำ (Dykman : 1983, Keogh & Margolis : 1976, Tarver & Hallaham : 1974) ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยได้

5. ช่วงเวลาที่ให้ในการฝึกการอ่านในการวิจัยครั้งนี้อาจน้อยเกินไปโดยเฉพาะในผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ ด้วยเหตุผลว่าตัวกำหนดความตั้งใจในลักษณะนี้ยังมีความใหม่คือยังไม่อยู่ในสถานการณ์การอ่านปกติ ซึ่งผู้เรียนอาจยังไม่คุ้นเคยกับการกำหนดความตั้งใจในลักษณะนี้ก็ไม่ได้ การขยายช่วงเวลาในการฝึกให้มากขึ้น อาจทำให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับการกำหนดความตั้งใจในลักษณะนี้มากขึ้น ดังที่ Keogh & Margolis (1976) กล่าวไว้ในตอนหนึ่งของขั้นตอนการสร้างความตั้งใจในการเรียนว่า การควบคุมรักษาระดับความตั้งใจในผู้เรียน ถ้าจะมุ่งเน้นจนเกิดเป็นความตั้งใจในการเรียน อาจต้องขยายเวลาออกไปจะทำให้พฤติกรรมนั้นกลายเป็นพฤติกรรมของผู้เรียนได้ในที่สุด ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยได้

6. การใช้แบบทดสอบความถนัดทางภาษาในสิ่งพิมพ์ อาจไม่สร้างผลสัมฤทธิ์ของความสามารถทางภาษาที่ตรงกันในการทดลองครั้งนี้ ด้วยเหตุผลที่ว่า การทดลองครั้งนี้เป็นการทดลองบนคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นสภาพการเรียนรู้ ที่แตกต่างกันกับสื่อสิ่งพิมพ์ จึง อาจส่งผลกระทบในความแตกต่างกันในการทดสอบของสื่อทั้ง 2 ประเภท ดังที่ Duthie (1984) และ Moreland (1987) กล่าวว่า อาจจะมีผลของความแตกต่างระหว่างการทำแบบทดสอบบนคอมพิวเตอร์กับการทำแบบทดสอบบนสิ่งพิมพ์ โดยพบว่าผู้เรียนจะมีความต้องการที่แตกต่างและมีการตอบสนองค่อนข้างจะชัดเจนเมื่อทำแบบทดสอบบนคอมพิวเตอร์ จึงอาจไม่เป็นการเหมาะสมที่จะใช้

แบบทดสอบจากสิ่งพิมพ์ในการแบ่งระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในสภาพการเรียนรู้บนการทดสอบบนคอมพิวเตอร์ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการอ่านต่ำ มีธรรมชาติในการเรียนรู้ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่น้อยกว่าที่ควรจะเป็นทั้งในด้านความจำ ความตั้งใจในการเรียน ดังนั้นการที่จะทำให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถทางการเรียนให้ดีขึ้นนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องทราบธรรมชาติของผู้เรียนที่ด้อยความสามารถทางการเรียนด้วย การสร้างแรงจูงใจในการเรียนมีความสำคัญมากโดยเฉพาะกับกลุ่มผู้เรียนที่ด้อยความสามารถทางการเรียน การเรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนที่เหมาะสมจะทำให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจในการที่จะเรียนรู้ได้ จากงานวิจัยในครั้งนี้เป็นการกำหนดความตั้งใจโดยอาจมีระดับของแรงจูงใจในการเรียนที่น้อยซึ่งอาจเป็นอีกสาเหตุหนึ่งนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วที่ทำให้การกำหนดด้วยแถบกำกับข้อความและไม่กำหนดความตั้งใจ จึงไม่พบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน แต่พบว่าในรูปแบบของการกำหนดความตั้งใจในการอ่านมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านน้อยกว่าแบบที่ไม่กำหนดความตั้งใจ ซึ่งในลักษณะนี้อาจกล่าวได้ว่า การกำหนดความตั้งใจในลักษณะนี้ส่งผลในทางตรงกันข้าม ดังนั้นผู้สอนจึงควรระมัดระวังในการจัดสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่ำ เพราะสิ่งเร้าที่กำหนดให้ในการเรียน อาจส่งผลในทางตรงกันข้ามกับสิ่งที่ต้องการได้เช่นกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในครั้งนี้ทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถทางการอ่านต่ำเท่านั้น ซึ่งผลการวิจัยไม่พบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในกลุ่มนี้ แต่จากทฤษฎีและงานวิจัยข้างต้นอาจส่งผลกับผู้เรียนในกลุ่มอื่นๆ จึงควรที่จะได้มีการศึกษาในกลุ่มอื่นๆ ด้วย เช่น ตามระดับการศึกษา ตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

2.2 ควรเพิ่มช่วงเวลาในการฝึกให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับสิ่งเร้าที่กำหนด ซึ่งอาจทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นได้

2.3 ควรทำการศึกษาในรูปแบบอื่นๆ ของการกำหนดความตั้งใจ ดังที่ Rubinstein & Hersh (1987) ซึ่งได้เสนอแนะเทคนิคการชี้นำความสนใจไว้ในหลายลักษณะ เช่น การกระพริบ การตีกรอบ การใช้สี การใช้แสงเงา การใช้ขนาดและรูปทรง เป็นต้น

2.4 การทดสอบความถนัดทางภาษาเพื่อแบ่งระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในครั้งต่อไป ควรทำการทดสอบบนจอภาพคอมพิวเตอร์ ดังที่ Terry B.P. (1996) กล่าวว่า ผู้เรียนจะให้ความสนใจที่มากกว่า มีความขาน้อยกว่า และสามารถสร้างความเพลิดเพลินได้ดีกว่า เมื่อผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบบนคอมพิวเตอร์ และเพื่อเป็นการจัดสภาพการเรียนรู้ให้เป็นสภาพเดียวกันกับการทดลองในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย